

**IX МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“РЕСУРСИ ПРИРОДНИХ ВОД КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ
(ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ)”**

27–28 травня 2010 р. у Львові відбулася IX Міжнародна конференція “Ресурси природних вод Карпатського регіону”, організована Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища у Львівській області, НАК “Надра України” ДП “Західукргеологія”, Інститутом геології і геохімії горючих копалин (ІГГГК) НАН України, Львівським центром науково-технічної і економічної інформації (ЛьЦНТЕІ), Львівським національним університетом ім. І. Франка, НУ “Львівська політехніка”, Конфедерацією ділових кіл Львівщини та ін. Її проведенню сприяли співробітники ЛьЦНТЕІ на чолі із заступником директора О. Мухомою.

У роботі конференції взяли участь дослідники з Польщі, Німеччини, Австрії та відомі науковці з України, які визначили, що основними проблемами Карпатського регіону є водопостачання та раціональне використання прісних вод, недосконалість очищення та утилізації стічних вод, хімічне та біологічне забруднення поверхневих вод басейнів рік Дністер, Західний Буг, Сян, зниження якісних та кількісних характеристик води. Серед основних проблем екології Карпатського регіону також є нераціональне використання природних ресурсів, деградація унікальних екосистем. Була вироблена спільна позиція стосовно напрямів екологічної політики у форматі відкритого діалогу між представниками влади, науки, громадських організацій, бізнесових кіл та обміну досвідом із зарубіжними партнерами.

Голова пленарного засідання, кандидат технічних наук, директор ЛьЦНТЕІ Михайло Яворський відзначив, що проблема якості води важлива не тільки для Львівської області, але й для всієї країни, адже чистих вод майже не залишилося. Тому потрібна державна програма для її вирішення.

На конференції розглянули такі питання:

- оцінка екологічного стану природних вод;
- проблеми водозабезпечення, методи і технології очищення води;
- гідроенергетичні і рекреаційно-бальнеологічні ресурси;
- проблеми охорони природи.

З доповіддю “*Організація моніторингу екологічного стану поверхневих і підземних вод*” виступив П. Чалий (головний гідрогеолог ДП “Західукргеологія” НАК “Надра України”). Він зазначив про необхідність розроблення і прийняття регіональної програми використання і охорони водних ресурсів Карпатського регіону, яка має бути пріоритетною в процесі господарської діяльності.

У виступі Ю. Трекнера на тему “*Modeling, monitoring and management-integrated analysis water quality aspects in the upper Western Bug basin*” (Німеччина) були представлені результати моделювання, моніторингу басейну р. Західний Буг, зокрема її притоки Полтви. Екологічний стан р. Полтва оцінено як критичний. Встановлено динаміку забруднення сполуками Азоту, Фосфору та їхні джерела. Робота виконується в рамках проекту IWAS.

Доповідь “*Wiek i geneza oraz zagrożenia antropogeniczne wod leczniczych występujących w województwie małopolskim*” представили співробітники Карпатського відділення Польського державного геологічного інституту Ю. Хованець, П. Фрейвальд, Т. Операз, Б. Порвіш, К. Вітек, А. Зубер, які схарактеризували основні типи вод, зокрема і термальних, на досліджуваній території, їхній вік та генезу антропогенного забруднення. Визначення віку мінеральних вод (за ізотопним аналізом і вмістом Тритію), який становить від кількох до 10 тис. років, відкрило нові можливості в їхньому пізнанні. Названі перспективні райони воєводства на документацию нових покладів лікувальних вод.

Велику увагу приділили стану поверхневих вод басейну р. Шкло. За даними досліджень, проведених співробітниками ІГГГК НАН України і Польського дер-

жавного геологічного інституту, дійшли висновку, що в с-щі Шкло води мають природний фоновий хімічний склад; у м. Яворів після витікання з озера вони суттєво збагачені сульфатами і Натрієм; у с-щі Краковець річкова вода подібна до яворівської, менш мінералізована. В. Харкевич у доповіді “Моніторинг підземних і поверхневих вод басейну річки Шкло – актуальне завдання сьогодення” наголосив на необхідності проведення моніторингу вод із застосуванням ГІС-технологій.

Цікавою була доповідь І. Залеського на тему “Впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами”, у якій було представлено методику робіт в басейні р. Іква, попередні результати якої повинні стати основою для створення Басейнових управлінь на внутрішньодержавних водах України. Основною метою їхнього створення є збалансоване ефективне водокористування підземними та поверхневими водами на підвідомчих територіях, забезпечення доброго екологічного стану водної екосистеми та вирішення низки інших завдань, передбачених Директивою Європейського Союзу.

На конференції розглядалися питання розвитку малої енергетики. Я. Шпак у доповіді “Проблеми та перспективи розвитку малої енергетики на Львівщині” зазначив, що використання екологічно чистої електроенергії дозволить комплексно вирішувати проблеми екології, покращити інфраструктуру сільських районів, економно використовувати дефіцитне паливо, що суттєво покращить енергетичну безпеку Львівщини.

Р. Пилип’юк у виступі “Про будівництво першої ГЕС на питній воді в Бориславі Львівської області” підкреслив, що на сьогодні використання води в якості відновлюваного джерела енергії сприяє розвитку екологічно чистої енергетики і є характерною прикметою сучасної економіки.

У доповіді “Антропогенні зміни рівневого режиму підземних вод на території Львова та їх екологічні наслідки” П. Волошин наголосив на тому, що ґрунтові та артезійські води урбосистеми Львова, особливо його історичної забудови, через антропогенний вплив зазнали докорінних змін природного гідродинамічного режиму. Він також зазначив, що зростає роль кліматичних чинників на динаміку рівнів вод зі зменшенням антропогенного навантаження.

Р. Паньків у доповіді “Особливості геохімії мікроелементів джерельних вод м. Львова” вказав на можливість використання джерельних вод як моделі для вивчення процесів формування підземних вод, особливо на початкових стадіях. Було представлено результати розподілу вмістів 25 мікрокомпонентів у 25 джерельних водах м. Львова, які вперше визначено методами ІСР-AES і ІСР-MS.

Цікавою була доповідь Р. Дідули “Характеристика основних компонентів хімічного складу господарсько-питних вод міста Львова”, у якій були представлені результати досліджень хімічного складу води із різних джерел водопостачання м. Львів. Відзначено, що основними чинниками, які впливають на придатність водопровідної води для питних цілей є якість видобутої води та санітарно-технічний стан водопровідної системи. Запропоновано низку заходів для покращення сучасного стану водопостачання та водокористування.

Заслухавши та обговоривши доповіді і виступи, учасники конференції розробили рекомендації щодо:

- організаційно-правових заходів стосовно охорони та відновлення природних ресурсів;
- програми виведення водного господарства України з кризового стану на загальнодержавному рівні;
- підготовки до проведення X Міжнародної науково-практичної конференції.

*Член-кореспондент НАН України Мирослав ПАВЛЮК,
Ігор ДУДОК, Марія КОСТЬ, Роман ПАНЬКІВ*